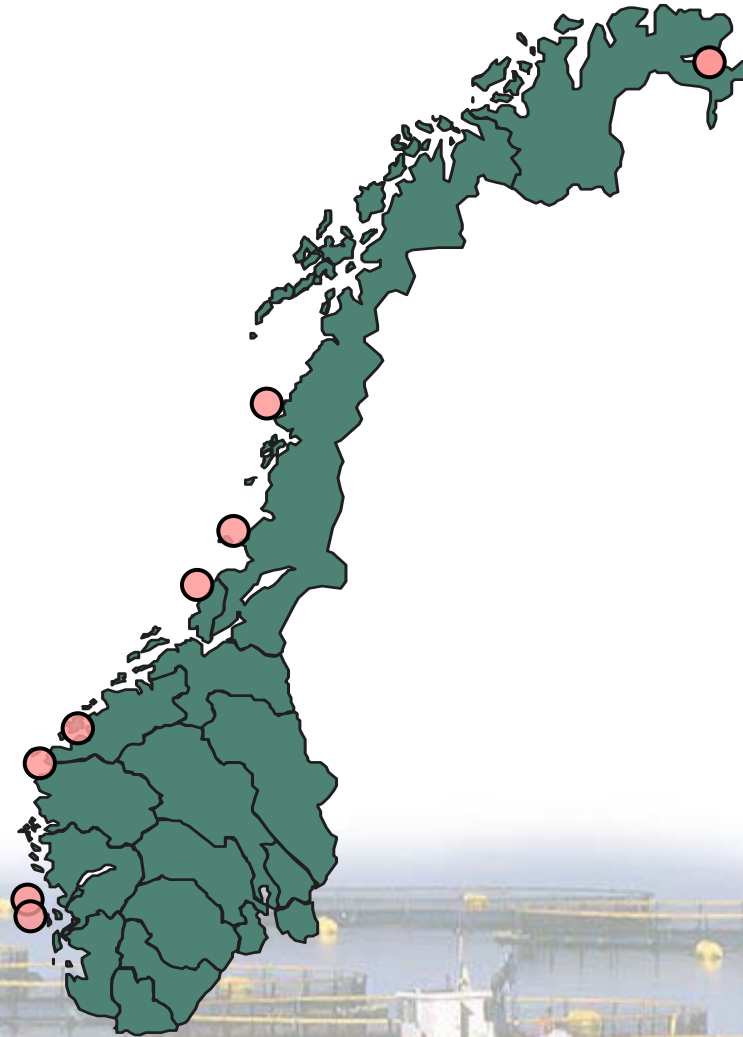

DYNAMISK PRODUKSJON AV LAKS

Rett fôr til rett tid

Optimaliserings prosjekter

SAMSPILL MELLOM MILJØ, PRODUKSJON, KVALITET OG HELSE I OPPDRETT

Miljø parametere

- Temp
- Fotoperiode
- Salinitet
- Gradient Temp/Sal
- Oksygen
- Turbiditet
- Strøm

Produksjons parametere

- Fisk (1+/0+/biomasse)
- Kritiske energiperioder
- Fôr (energi – prot/energi)
- Kjønnsmodning
- Fôrings regimer
- Genetikk

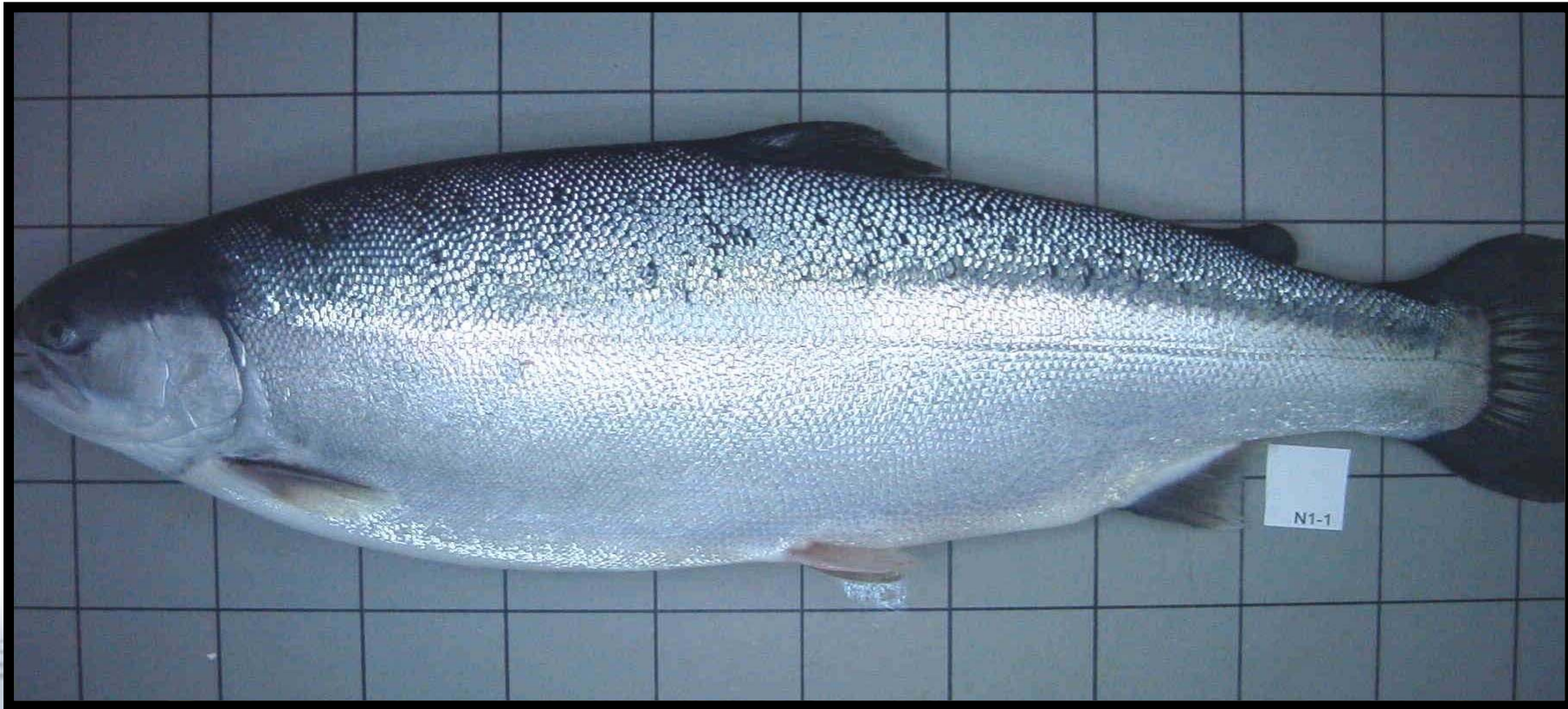
Kvalitets parametere

- Fillet farge
- Fettinnhold
- Fillet utbytte
- Prosent superior
- Blankhet
- Deformiteter
- Gaping
- Tekstur

Helse parametere

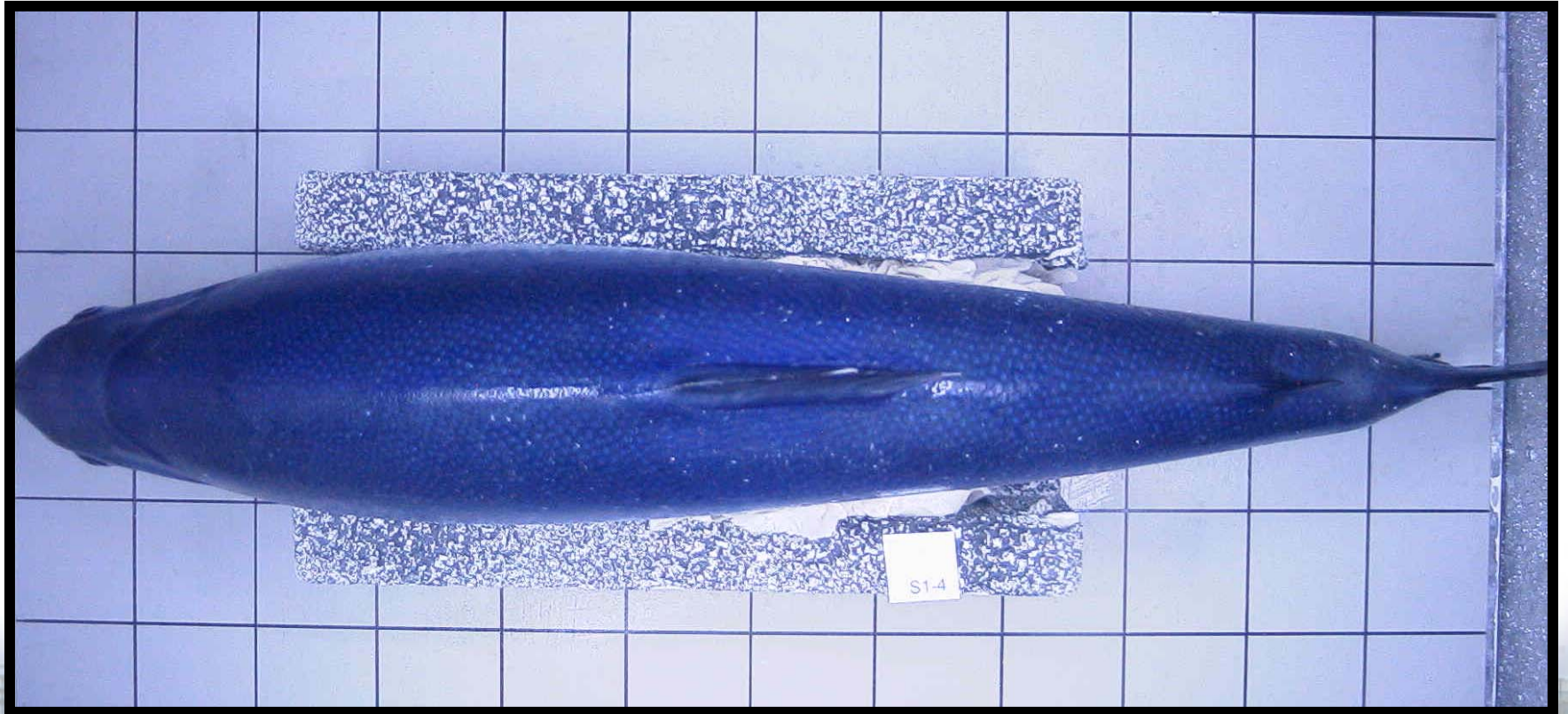
- IPN (8 uker 1+)
- HSMB (1. vår 0+)
- PD
- CMS (livstilssykdom?)
- Katarakt
- Vintersår

REGNBUEØRRET FRA NORDKAPP SJØFARM

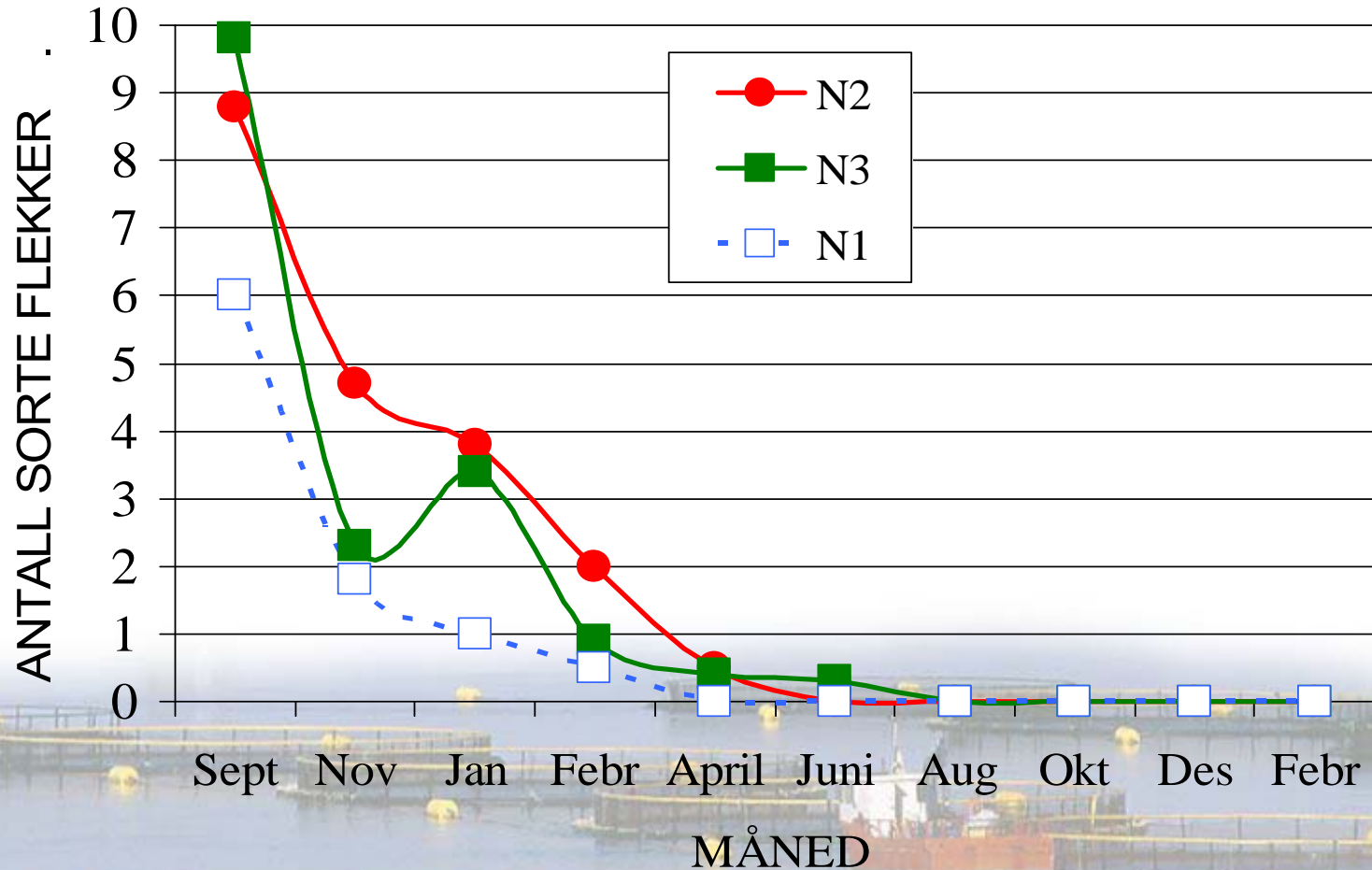

BLÅ FARGE PÅ RYGGEN

ANTALL MELANINFLEKKER UNDER SIDELINJA

VALG AV PIGMENTREGIME

- Målsetning
- Sjøtemperatur
- Fôrinntak
- Årstid

FARGESANALYSER, MÅLEMETODER OG INNFARGINGSTRATEGIER

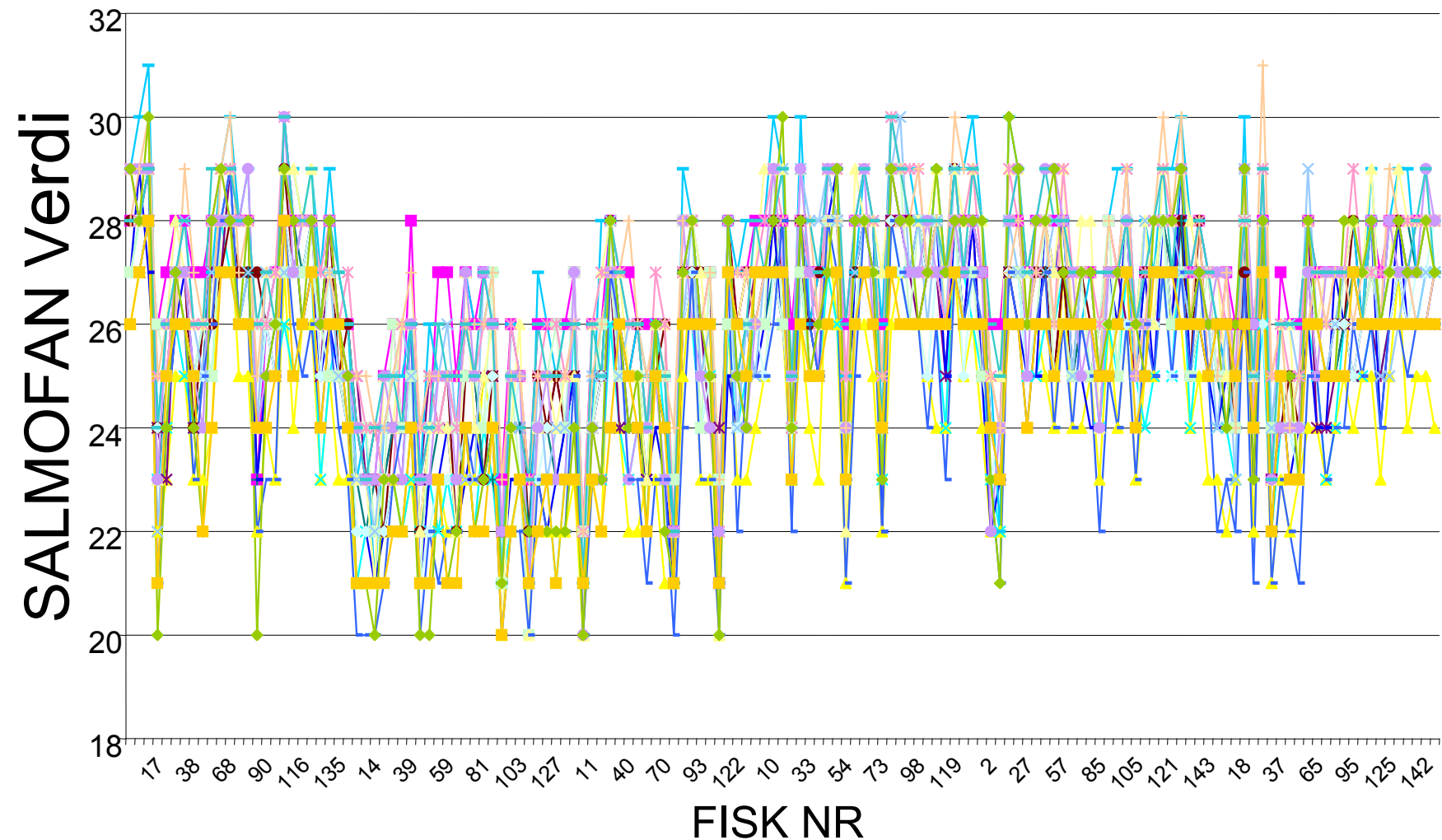
- Hvorfor analysere kjemisk pigment når det er visuell farge som er viktig?
- Målemetoder for pigment/farge - Totalpigment vs Asta
- Innfargingsstrategier

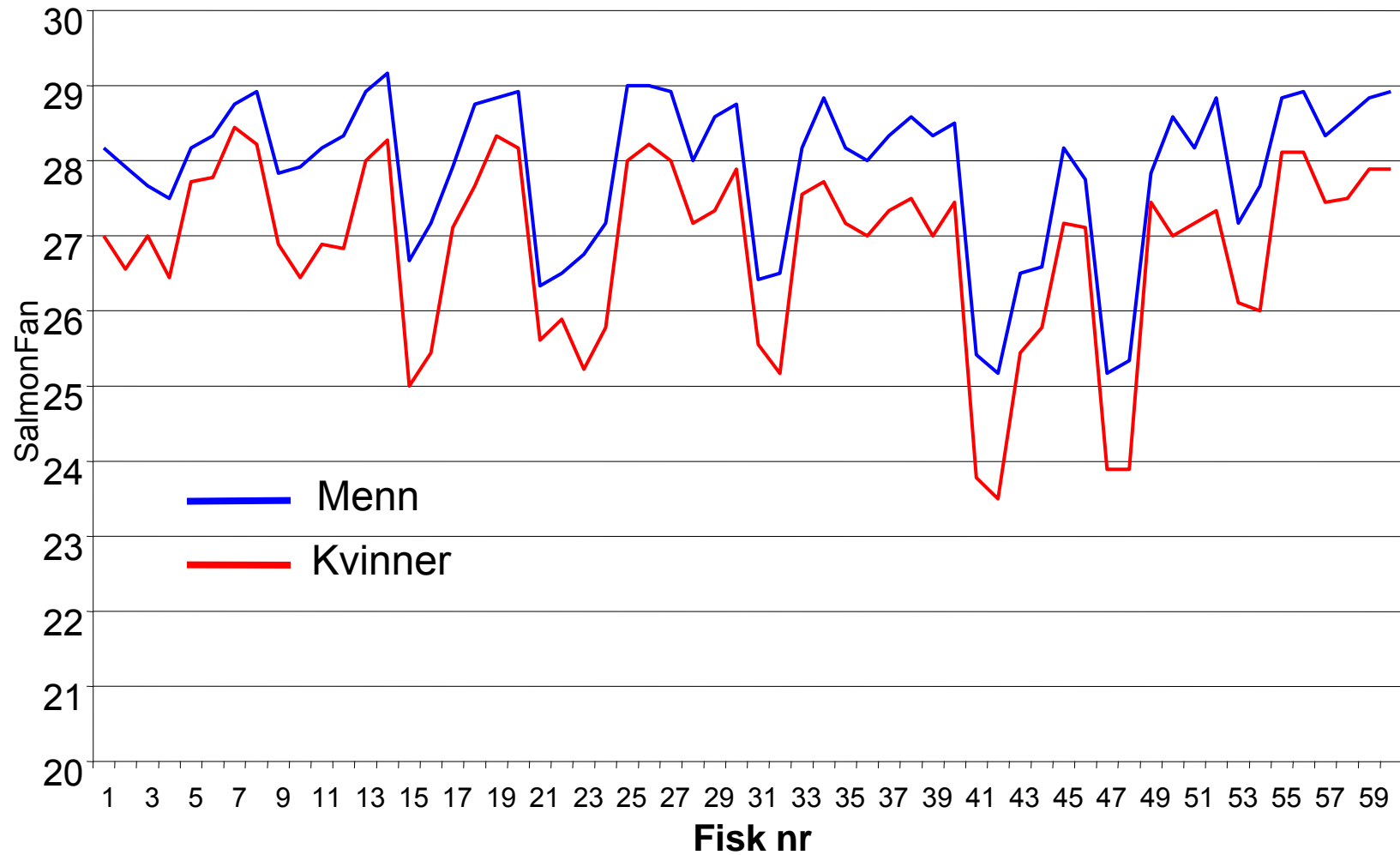

HVOR RØD ER EN LAKSEFILET?

Svar: avhengig av hvem du spør

Menn og kvinner bedømmer laksen ulikt

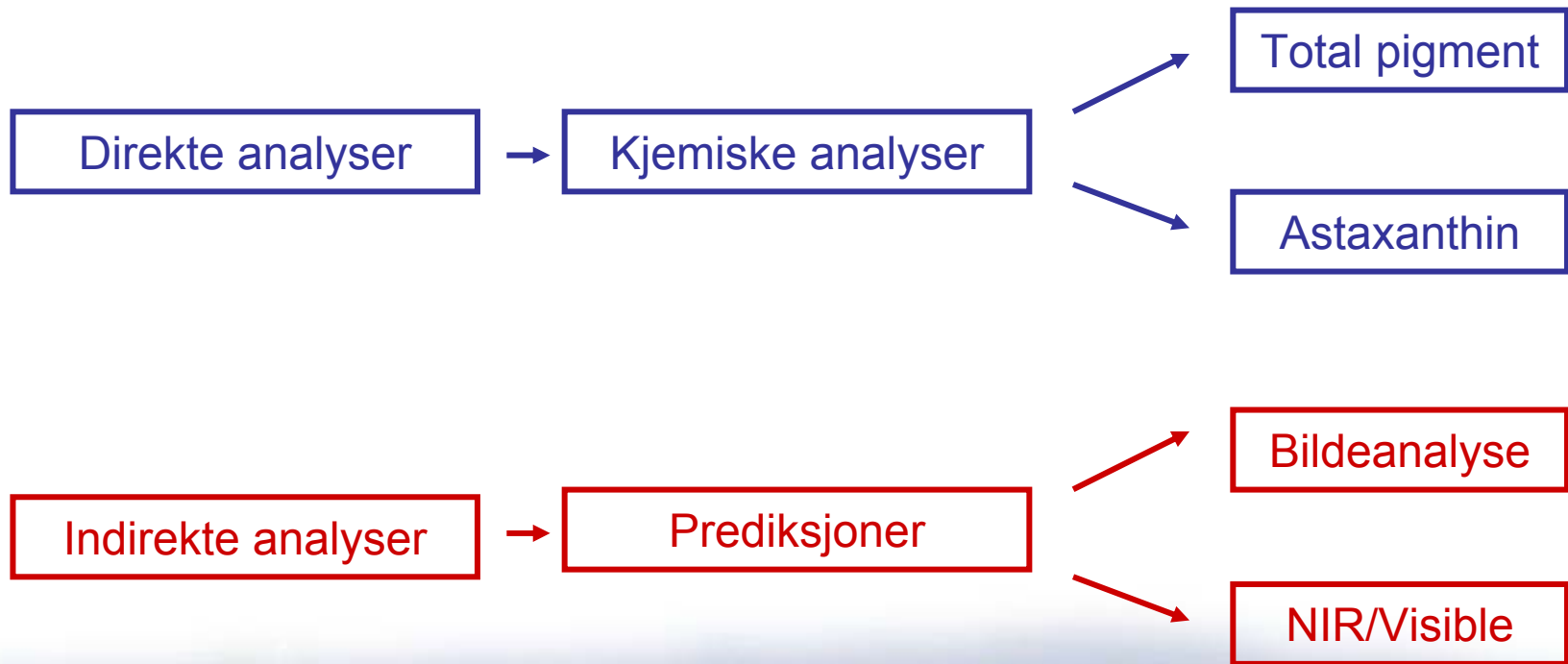

FARGESTRATEGI, KONTROLL OG OPPFØLGING

- Hvorfor analysere kjemisk pigment når det er visuell farge som er viktig?
- **Målemetoder for pigment/farge - Totalpigment vs Asta**
- Innfargingsstrategier

MÅLEMETODER FOR INNFARING

-et digitalt verktøy for kvalitetskontroll
-resultater umiddelbart

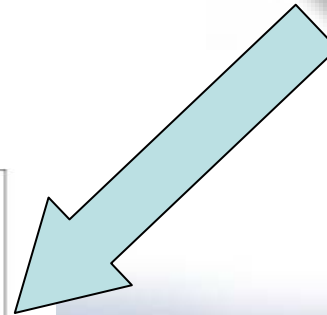
Photofish teknologien

1. Kunden tar bilde av fiskene på sitt anlegg

2. Billed data overføres til en sentral server i Norge hvor dataene behandles automatisk.

PhotoFish CERTIFICATE OF ANALYSIS

Date of sampling: 5/10/2008   Fishhouse number: 2229467
 Company: Opplyst AS   Licence number: 201_2007
 Location: Fiskevei   Method: Image analysis
 Fish group: Torsken   Reference: 2007010001
 Net pen: 0   Photo number: 000000
 Certificate number: 1224037601

File name	Scale length (mm)	Sample length (mm)	Length (mm)	Weight (g)	Condition	Color	Mean (mm)	Median (mm)	Min (mm)	Max (mm)	CV
1	4.52	4.46	74	14.1	1.24	12	12.1	12.1	12.1	12.1	0.0
2	4.12	4.07	64.5	14.1	1.24	12.3	12.3	12.3	12.3	12.3	0.0
3	4.22	4.17	72.5	14.1	1.24	12.1	12.1	12.1	12.1	12.1	0.0
4	4.22	4.17	71	14.1	1.24	12.4	12.4	12.4	12.4	12.4	0.0
5	4.22	4.17	71.5	14.1	1.24	12.1	12.1	12.1	12.1	12.1	0.0
6	4.22	4.17	71	14.1	1.24	12.1	12.1	12.1	12.1	12.1	0.0
7	4.22	4.17	71	14.1	1.24	12.1	12.1	12.1	12.1	12.1	0.0
8	4.44	4.38	74	14.1	1.24	12.1	12.1	12.1	12.1	12.1	0.0
9	4.22	4.17	71	14.1	1.24	12.1	12.1	12.1	12.1	12.1	0.0
10	4.12	4.07	64.5	14.1	1.24	12.3	12.3	12.3	12.3	12.3	0.0
Mean	4.21	4.16	70.2	14.1	1.24	12.1	12.1	12.1	12.1	12.1	0.0
Stdev	0.1	0.1	2.8	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	1.7

Method and system: Image analysis (CERTIFICATE NUMBER: 1224037601) - A PhotoFish based net group data.
 Method version: Image analysis (CERTIFICATE NUMBER: 1224037601) - A PhotoFish based net group data.
 Report number: Image analysis (CERTIFICATE NUMBER: 1224037601) - A PhotoFish based net group data.
 File name: Image analysis (CERTIFICATE NUMBER: 1224037601) - A PhotoFish based net group data.

PhotoFish AS
 Nofima
 PhotoFish AS
 Nofima

3. Serveren skriver ut et analysebevis som umiddelbart sendes på mail til kunden

Fotokassen:

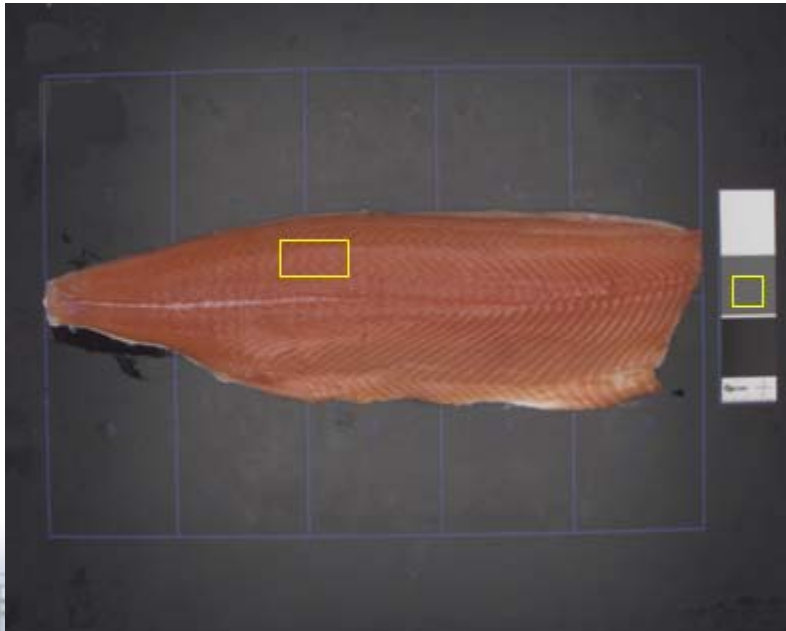
- Lukket boks med standardisert og patentert lyssetning kalibrert for sann fargegjengivelse
- Digitalt kamera
- PC for bildeoverføring
- Programvare som analyserer de digitale bildene

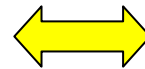

PhotoFish gir analyseresultater for farge, pigment og fett i Norsk Kvalitetssnitt (NKS)

Enten kunden tar bilde av filet eller filetbit av NKS området, så må det markeres området som skal måles (gult område). Bruksanvisning medfølger.

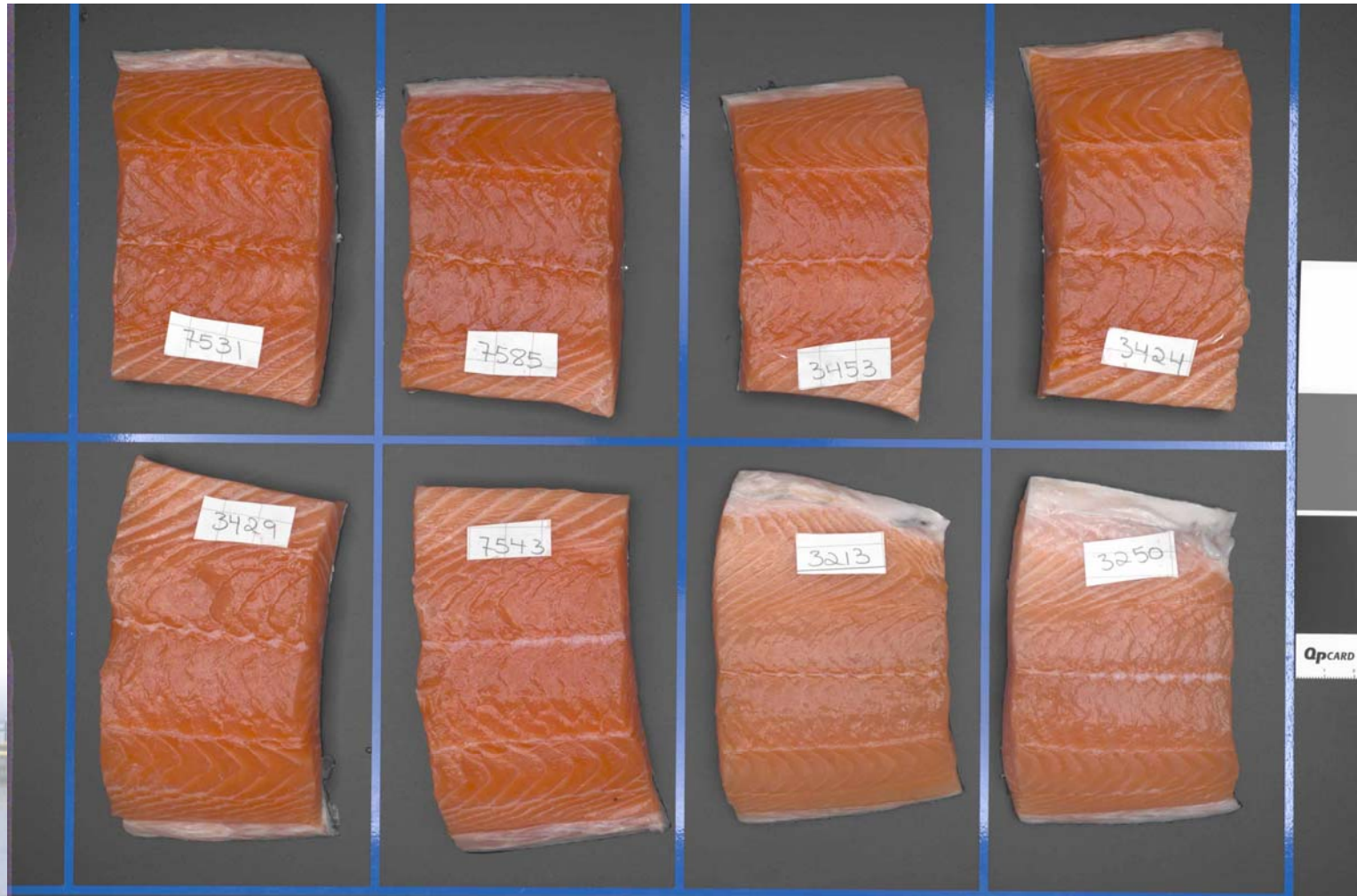

eller

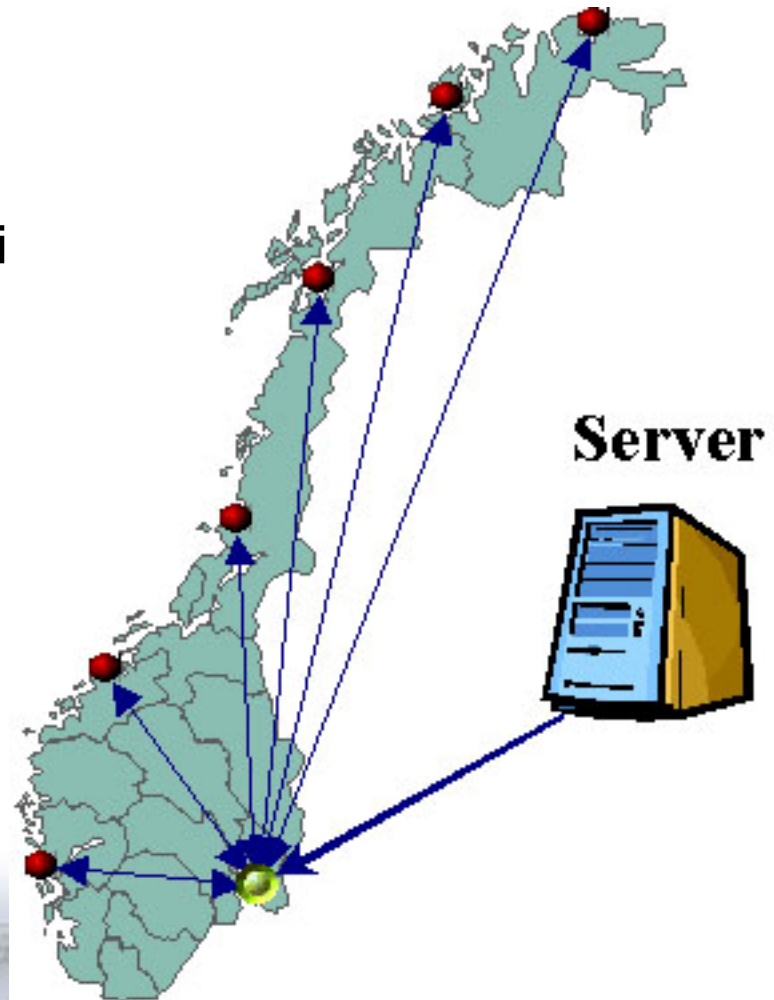

Bilde av 8 laksefileter

Databehandling

- On-line system, operativt 24 timer i døgnet.
- Serveren hos Photofish tar imot data fra kunden
- Billeddata prosesseres ved prediksjonslikninger til analyseresultat
- Kunden får et analysebevis i retur umiddelbart.

FARGESTRATEGI, KONTROLL OG OPPFØLGING

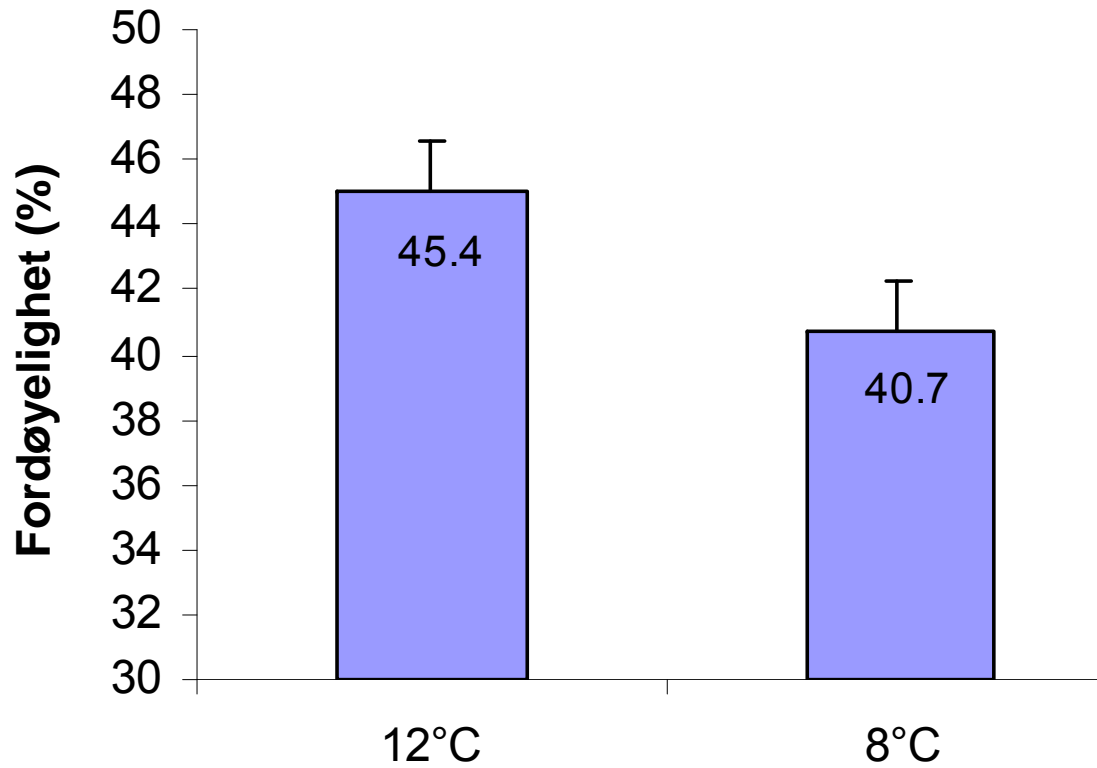
- Hvorfor analysere kjemisk pigment når det er visuell farge som er viktig?
- Målemetoder for pigment/farge - Totalpigment vs Asta
- **Innfargingsstrategier**

Effekt av temperatur på utnyttelse av pigment

Ytrestøyl et al., 2005

Nedsatt temperatur har en negativ effekt på fordøyelighet av astaxanthin

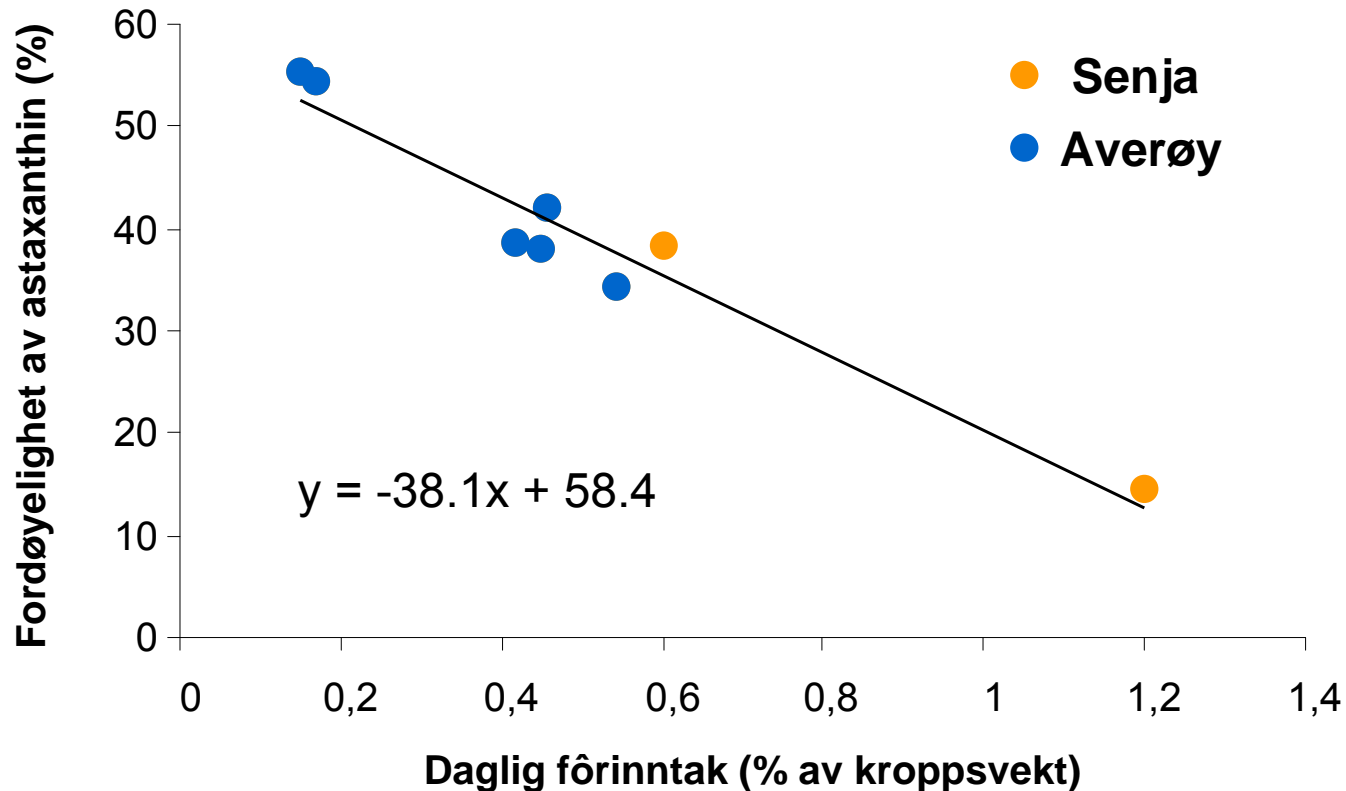

Pigmentutnyttelsen reduseres i takt med økende fôringtak

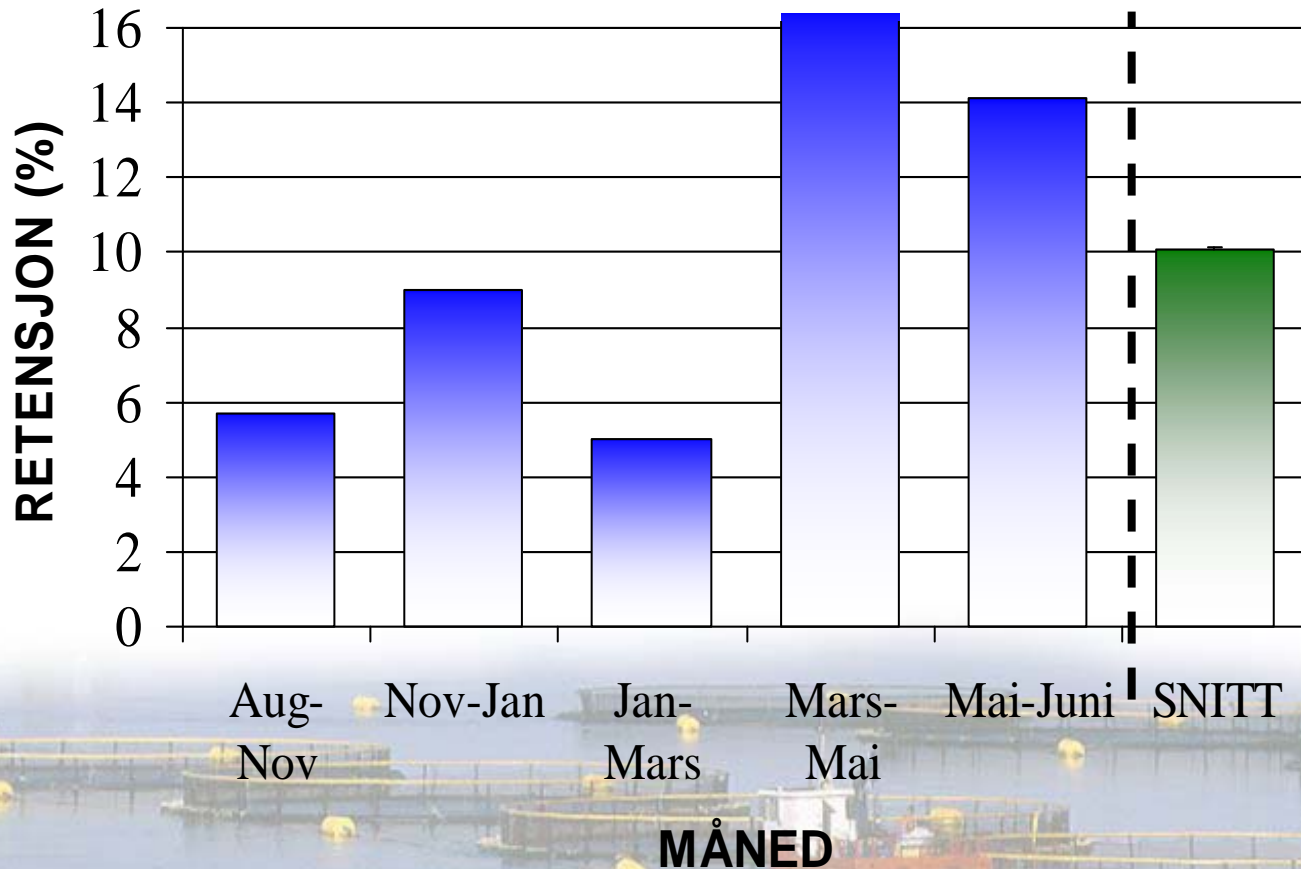
Ytrestøyl et al. 2006

Rørvik et al. 2009

→ værste tenkelige situasjon: lav sjøtemperatur og høyt relativt fôringtak

Andel av pigmentet i fôret som ble akkumulert i laksen over året (Retensjon 1+)

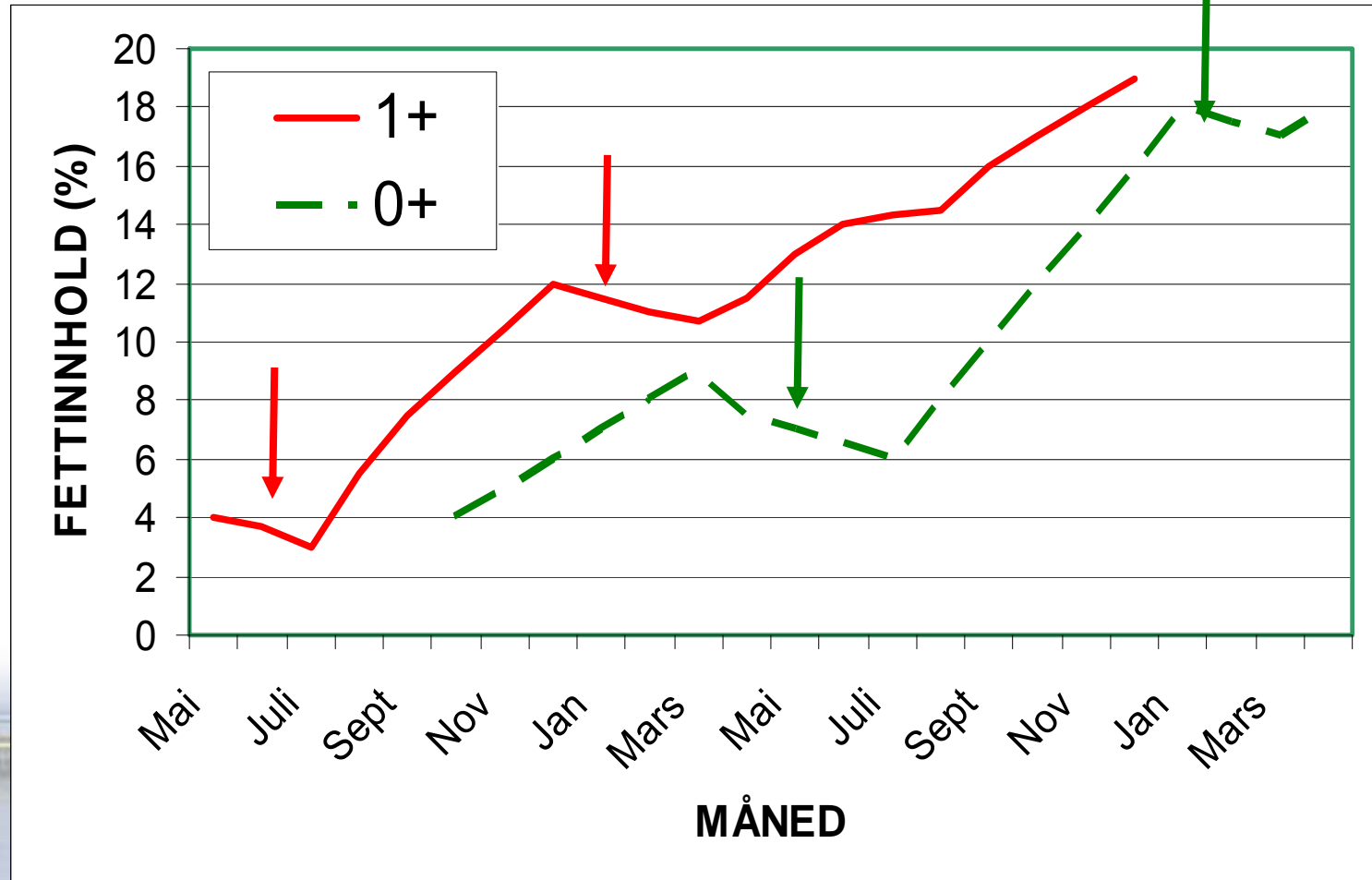

Ernæringsforskning i framtiden

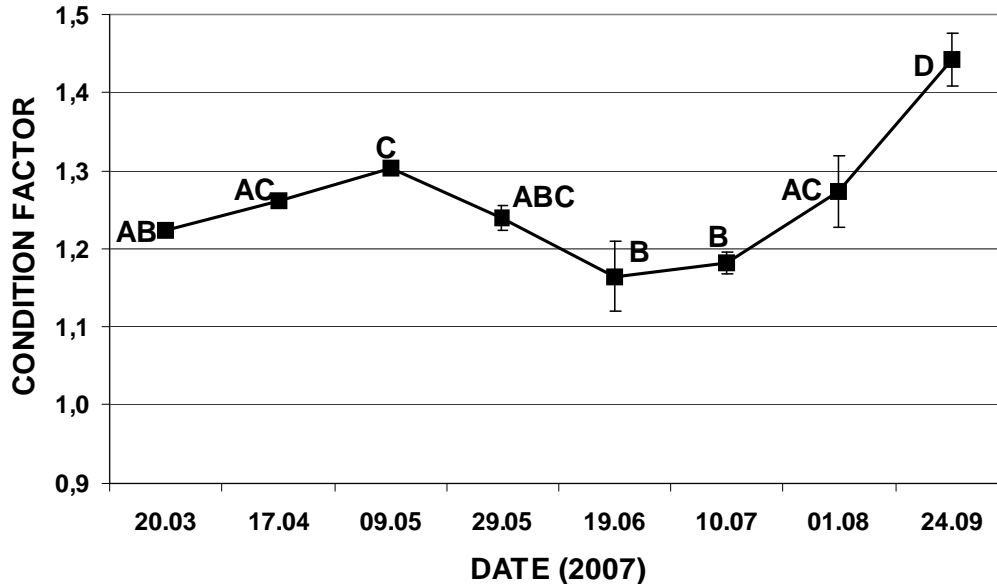
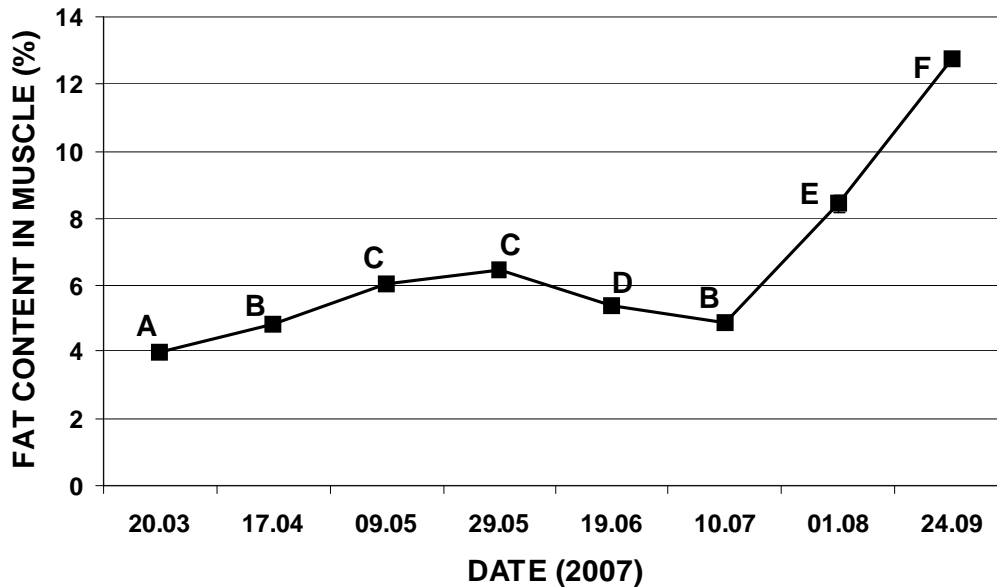
Funksjonelt fôr for oppdrettsfisk

ENERGIKREVENDE PERIODER/FETTAVLEIRING HOS 1+ OG 0+ GJENNOM SJØFASEN

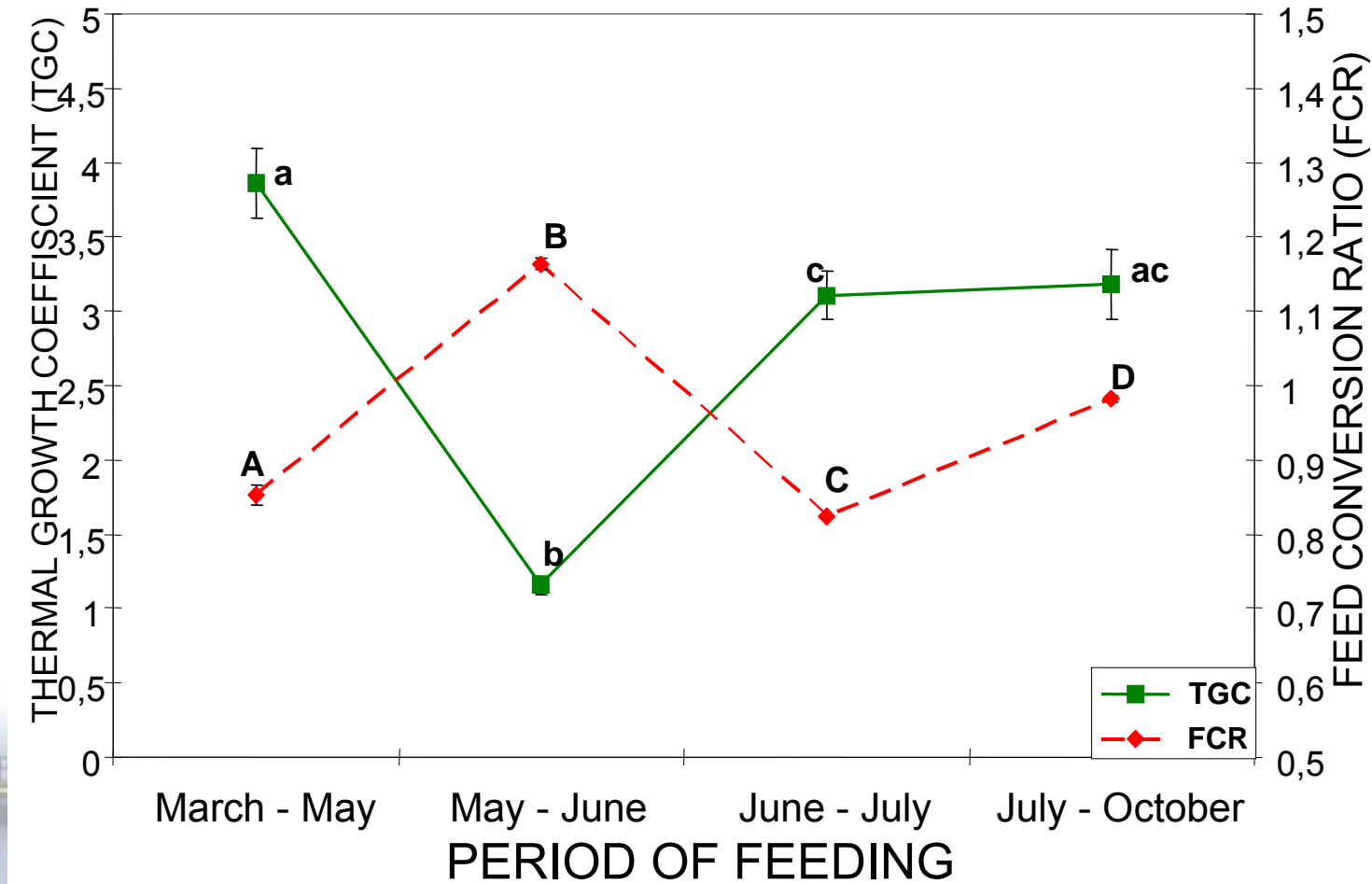

0+ ATLANTISK LAKS SATT I SJØEN NOVEMBER 2006

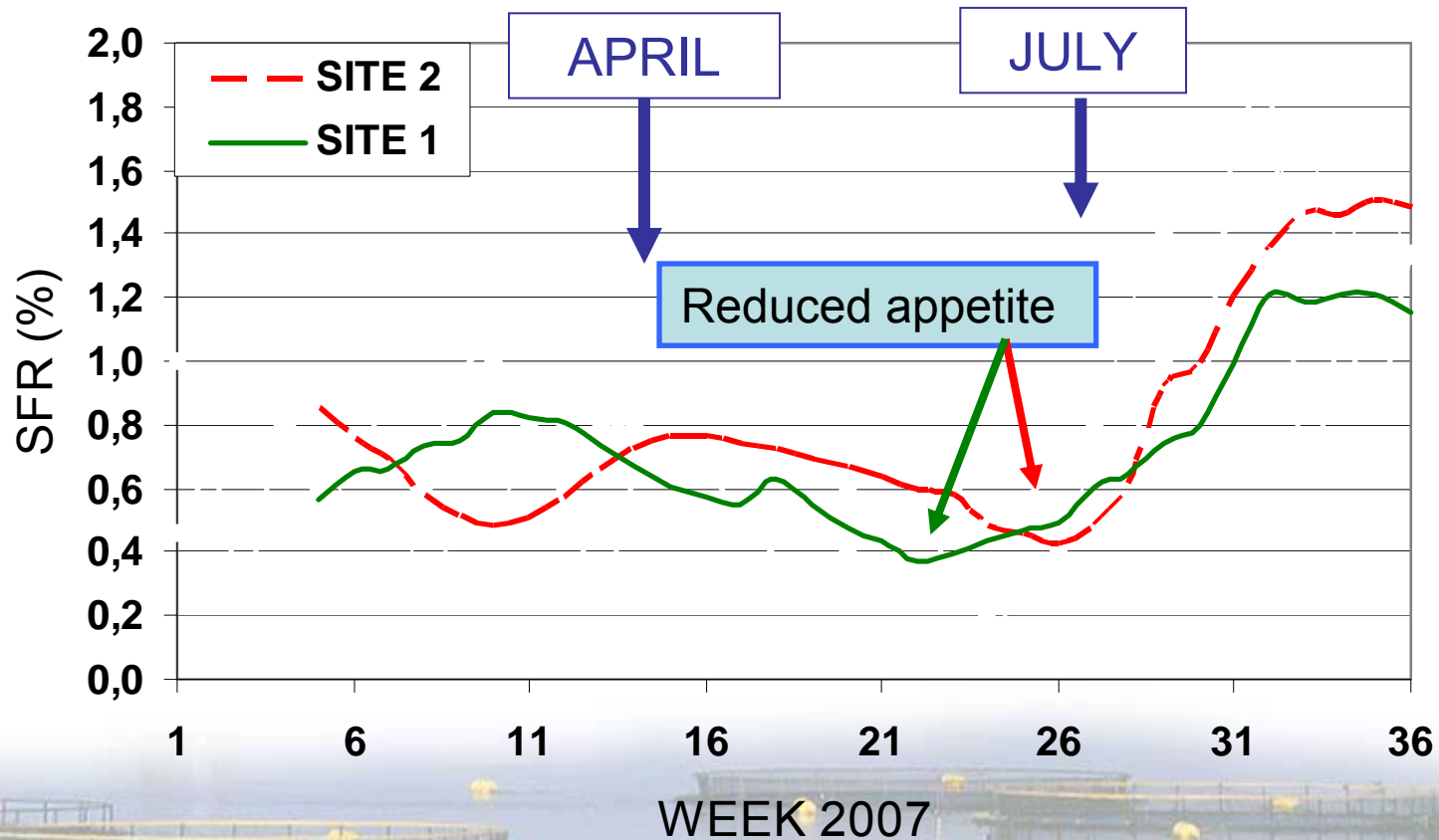
Reduksjon i både fett og kondisjonsfaktor første vår i sjø

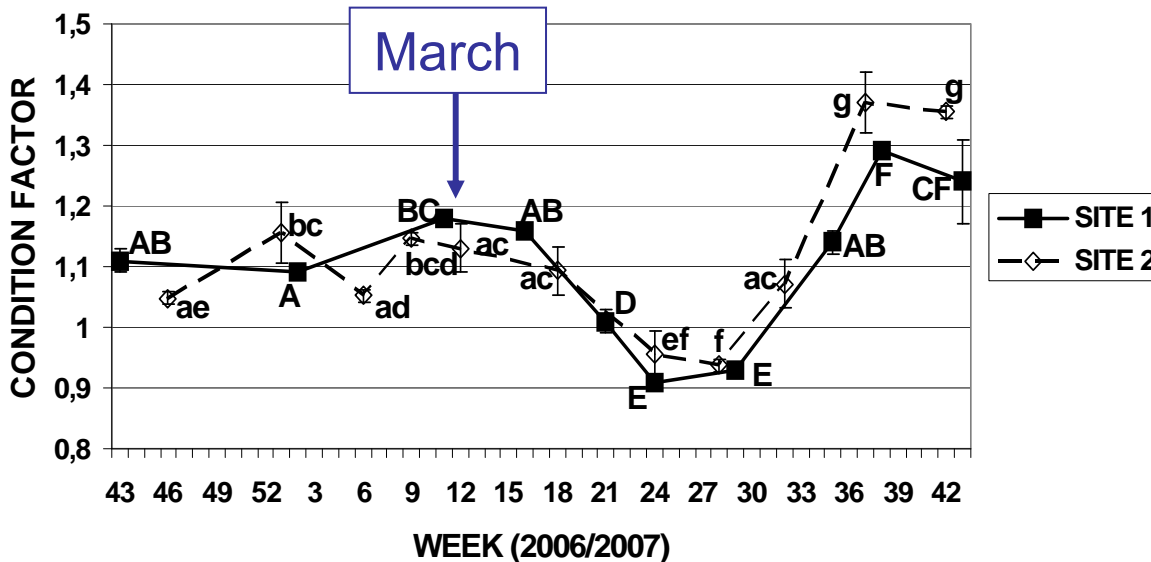
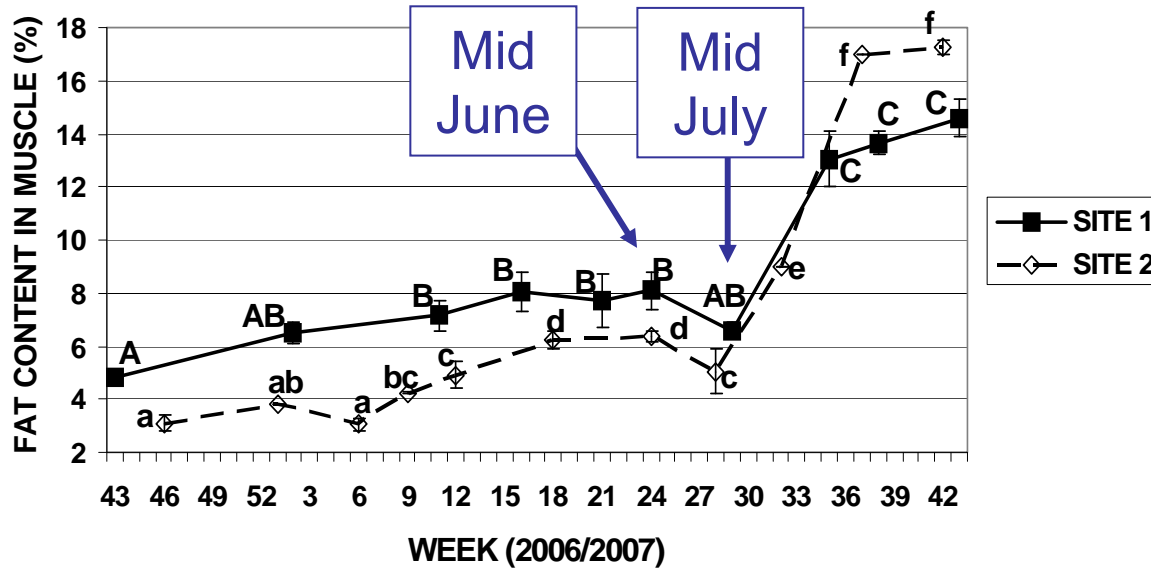
- flere måneder etter utsett i sjøen
- sammenfaller med normal tid for smoltifisering

REDUSERT VEKST OG FÔRUTNYTTELSE VÅREN 2007

REDUSERT APPETITT OGSÅ I KOMMERSIELLE ANLEGG

0+ Storskala:

- Kondisjonsfaktoren betydelig endret første vår i sjø
- Kondisjonsfaktoren reduseres lenge før nedgang i fettinnhold i muskelen
- Både fett og kondisjonsfaktor øker på samme tidspunkt på sommer/høsten

HVORDAN ØKE ENERGITILGANGEN TIL FISKEN?

➤ ØKE FETTINNHOLDET I FÔRET

- Vanskelig å øke fettinnholdet utover 30% i små pellets.

➤ ØKE FORDØYELIGHETEN AV FETTET I FÔRET

- Normalt er opptaket av fett fra fôret meget høyt

➤ BRUKE LETTERE OKSIDERBARE FETTSYRER I FÔRET

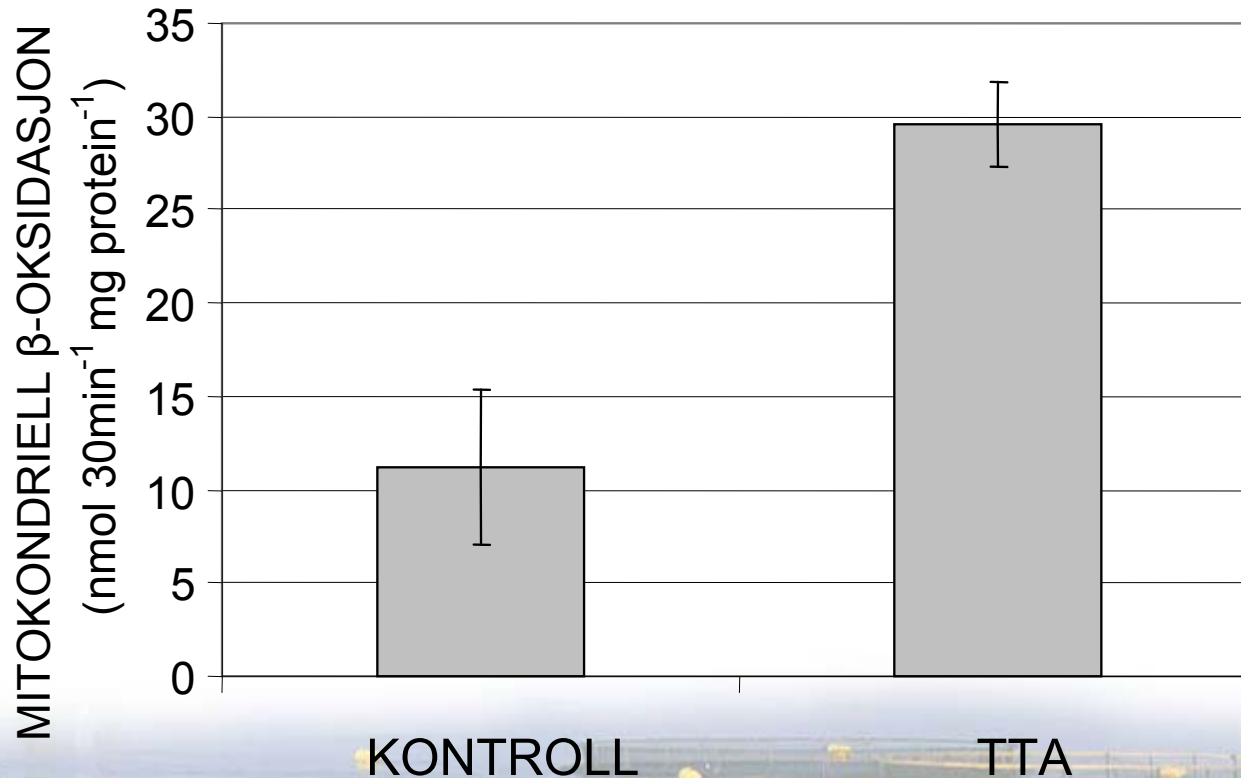
- Benytte mer kortkjedete fettsyrer i fôret (MCT)

➤ ØKE OKSIDASJONSKAPASITETEN TIL LAKSEN

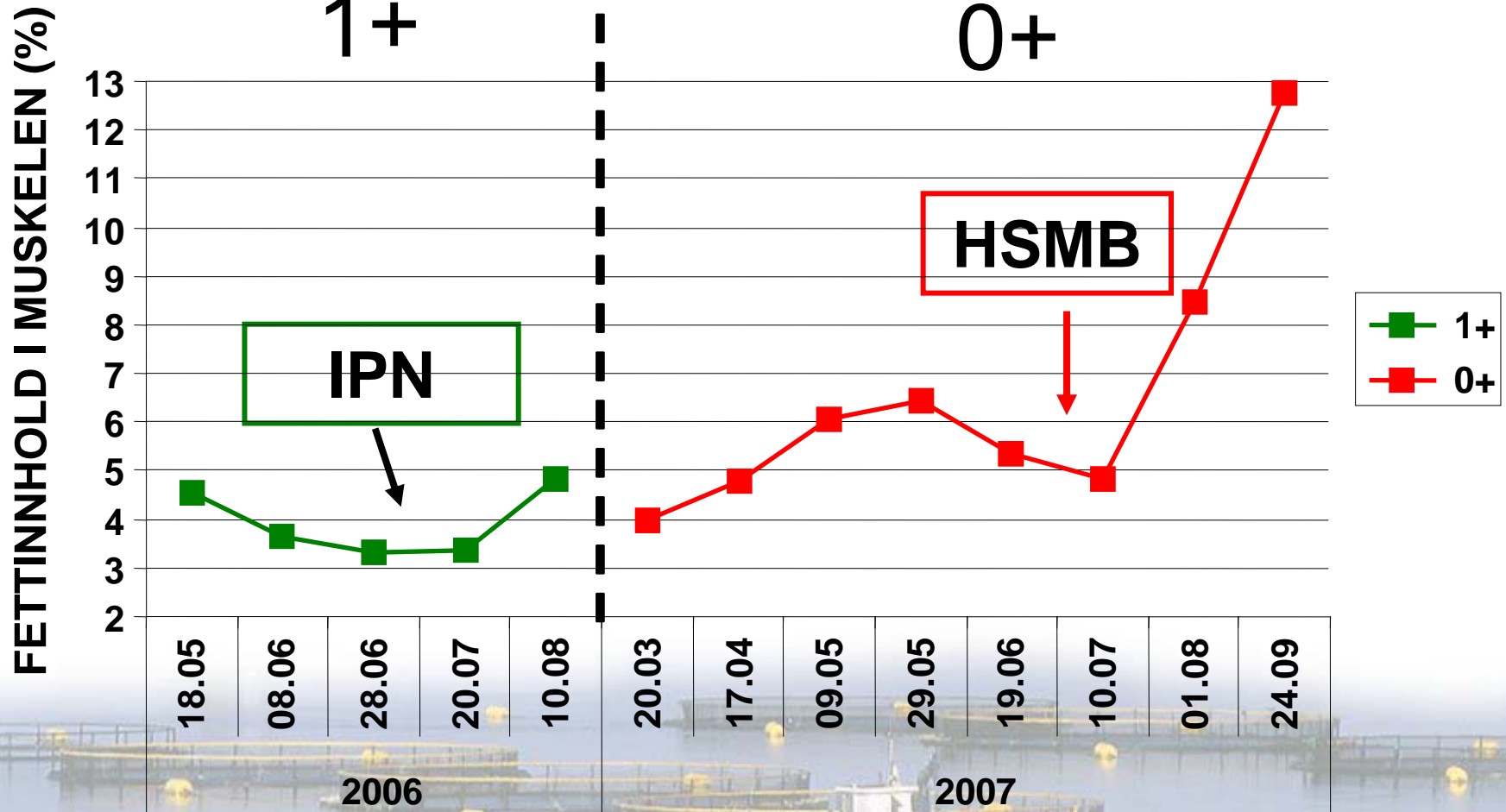
- Benytte tilsetningsstoffer som øker kapasitet for fettsyreoksidasjon (TTA – Tetradecylthioacetic acid)

TILSETNING AV TTA I FÔRET ØKER LAKSENS KAPASITET FOR ENERGIOMSETNING

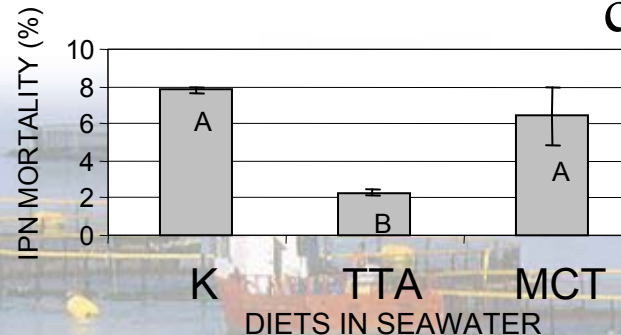
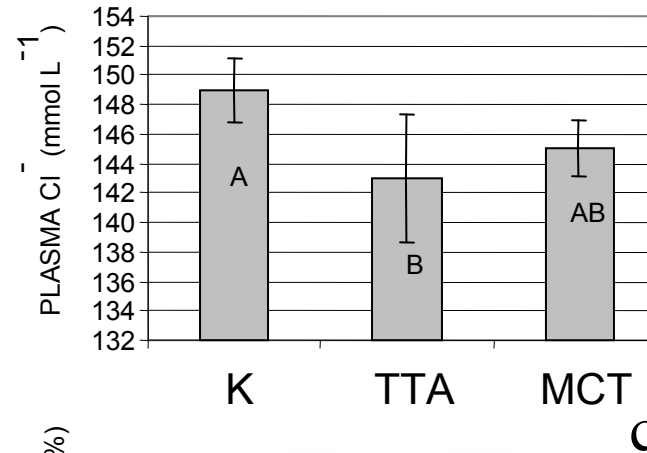
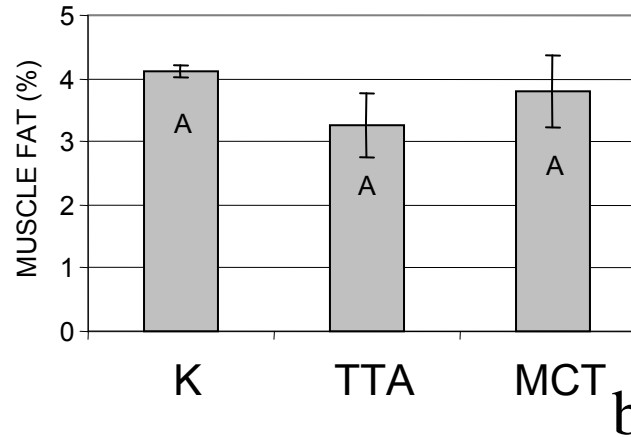
ENERGIKREVENDE PERIODER FOR 1+ OG 0+ SAMMENFALLER OFTE MED TIDSPUNKT FOR SYKDOMMER

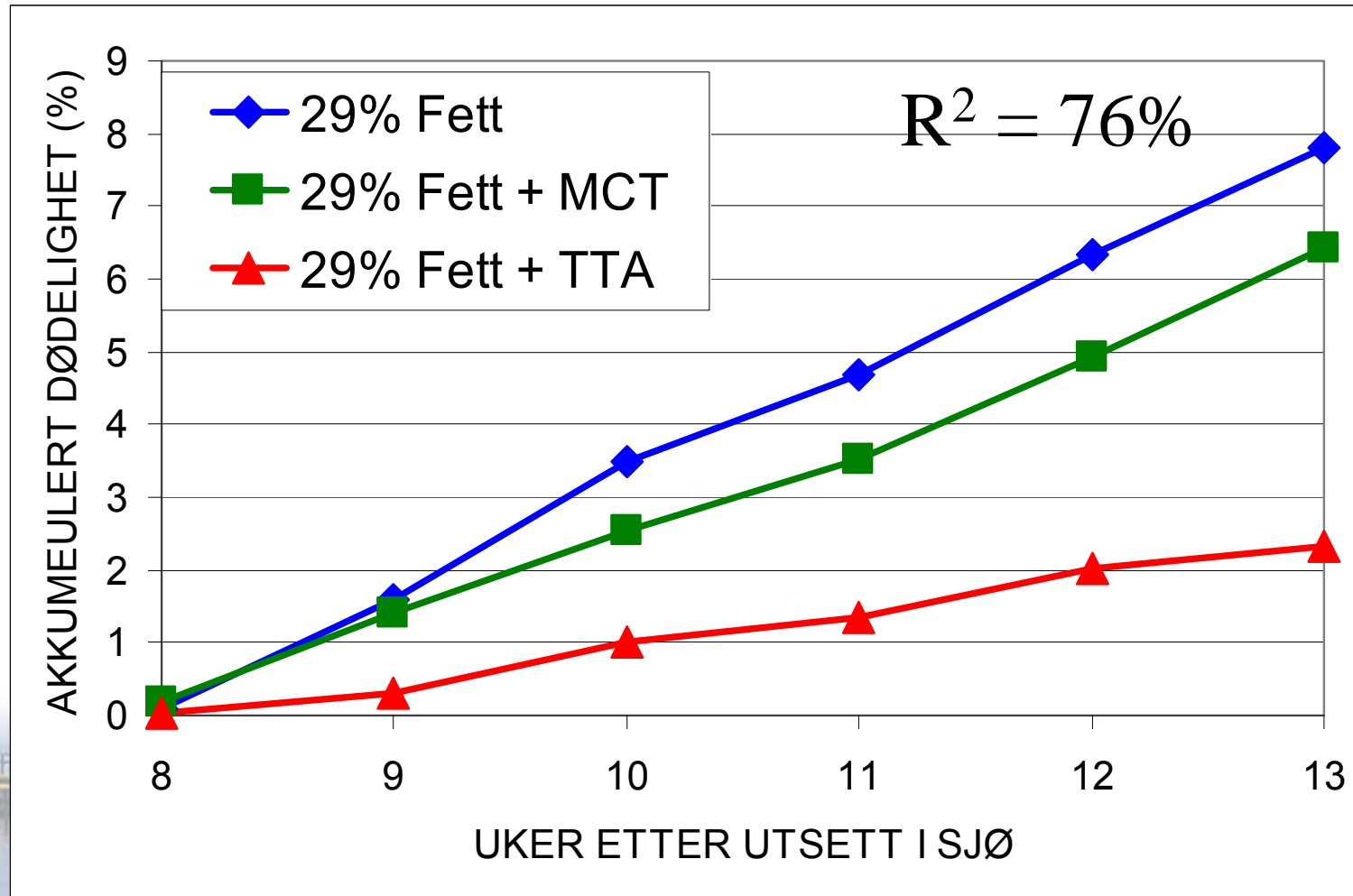
Sammenheng mellom:

a) fettinnhold i muskel og b) osmotisk stress 6 uker etter utsett i sjø, og dødelighet (diagnose IPN på innsendt fisk) i perioden 8-13 uker etter utsett

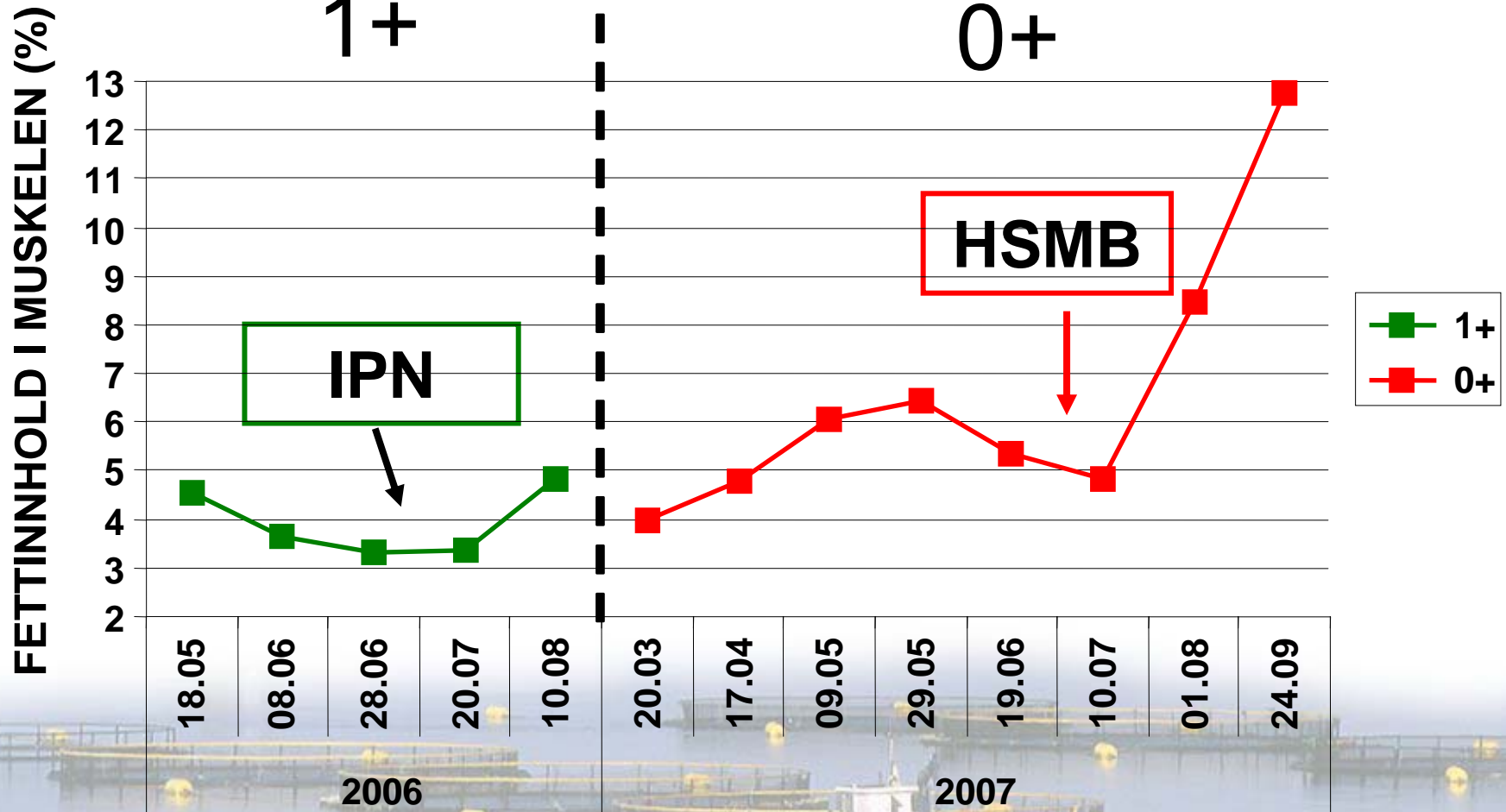
Alle fôrene inneholdt 29% fett

Akkumulert IPN-dødelighet i ukene 8-13 etter utsett i sjø for smolt gitt samme fettinnhold i fôret

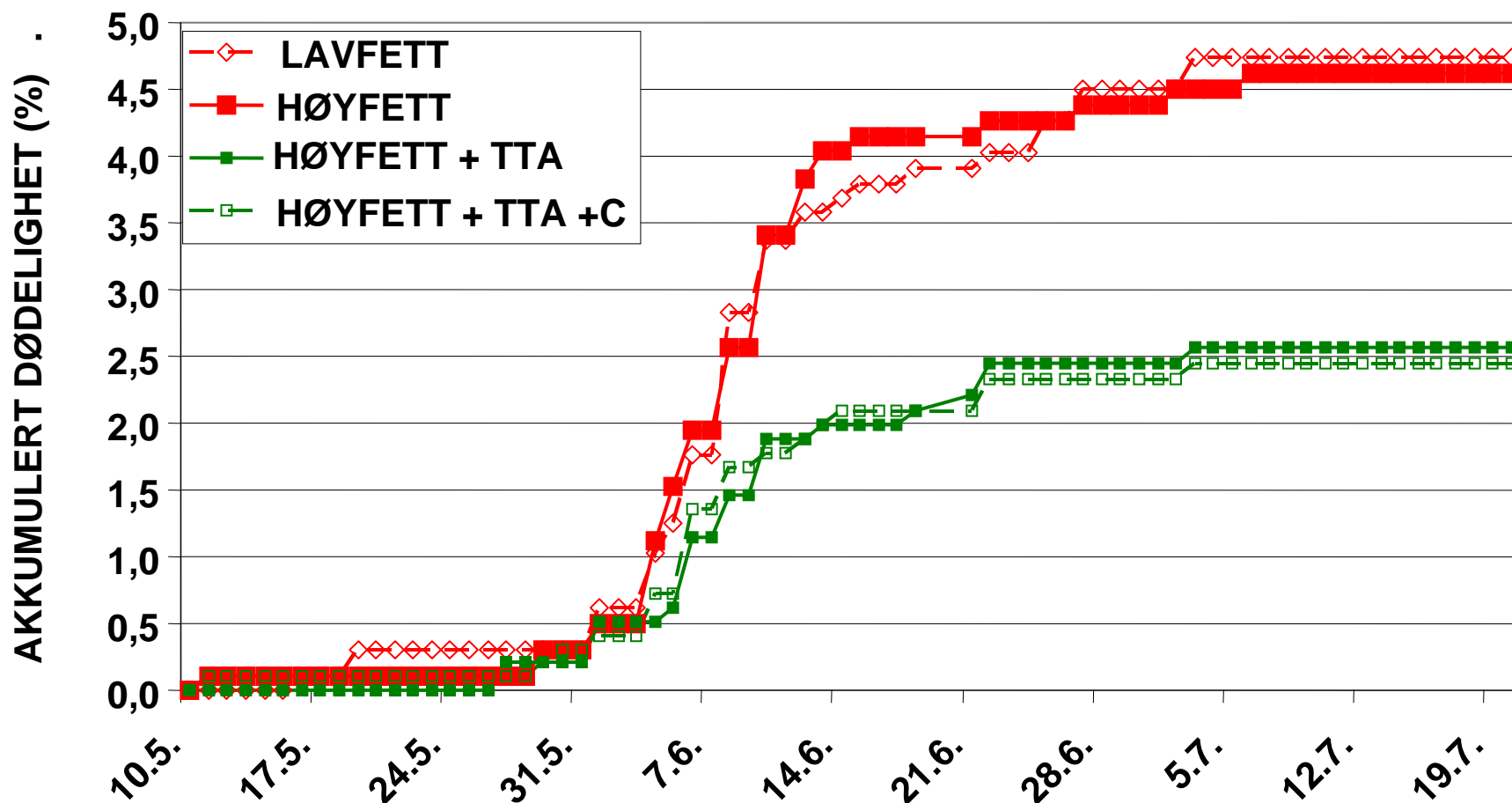
ENERGIKREVENDE PERIODER FOR 1+ OG 0+ SAMMENFALLER OFTE MED TIDSPUNKT FOR SYKDOMMER

AKKUMULERT DØDELIGHET I FORSØKSMERDENE 0+, 2007

- Hjertebetennelse på all innsendt fisk
- HSMB hos laks der bukspyttkjertelen var sendt inn

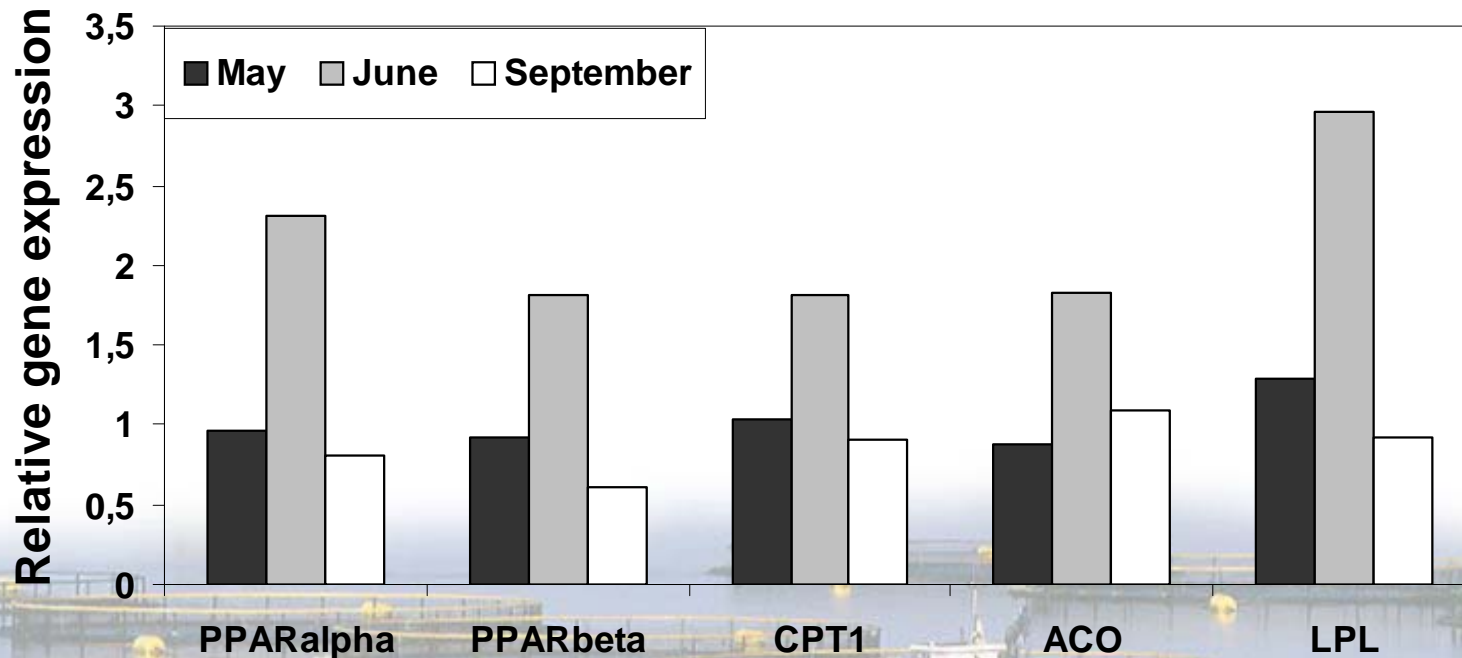

EKSPRESJON AV GENER I HJERTET KJENT FOR Å VÆRE INNVOLVERT I FETTMETABOLISME

Verdi = 1: TTA = Kontroll

Verdi > 1: TTA > Kontroll

Verdi < 1: TTA < kontroll

Gen	Finnes i	Aktivatører (=ligander)	Funksjon	Effekter av aktivering
PPAR α	Lever, nyre, hjerte, muskel	Hypolipidemiske medisiner, forskjellige FA (TTA), LBT4	<ul style="list-style-type: none"> •Aktiverer β-oksidering •Øker fjerning av TG fra plasma •Regulerer cellevekst •Reduserer enzymer i urea-syklus 	<ul style="list-style-type: none"> •Hypolipidemiske effekter, forebygger utvikling av hjerte-kar-sykdommer •Kan redusere kropps-masse (lipider) •Kontrollerer varighet av en inflammatorisk respons • Forebygger kreft
PPAR β	Finnes i de fleste celletyper	Forskjellige fettsyrer (TTA)	Modulerer muligens effekten av andre PPARs Trolig viktig i metabolsk balanse	Hittil noe uviss, men nyere resultater tyder på viktig funksjon i regulering av energi-balanse!
PPAR γ	Fettvev, milt tarm	PGJ2, thiazolidinedioner, forskjellige fettsyrer (TTA?)	<ul style="list-style-type: none"> •Stimulerer fettsyntese •Regulerer cellevekst og differensiering 	<ul style="list-style-type: none"> •Anti-diabetisk •Anti-kreft •fedme

VALG AV FÔR OG FÔRINGSREGIME MHT VEKST OG FÔRUTNYTTELSE

- Målsetning
- Vekst avhengig av en rekke faktorer
- Vekst påvirker en rekke faktorer

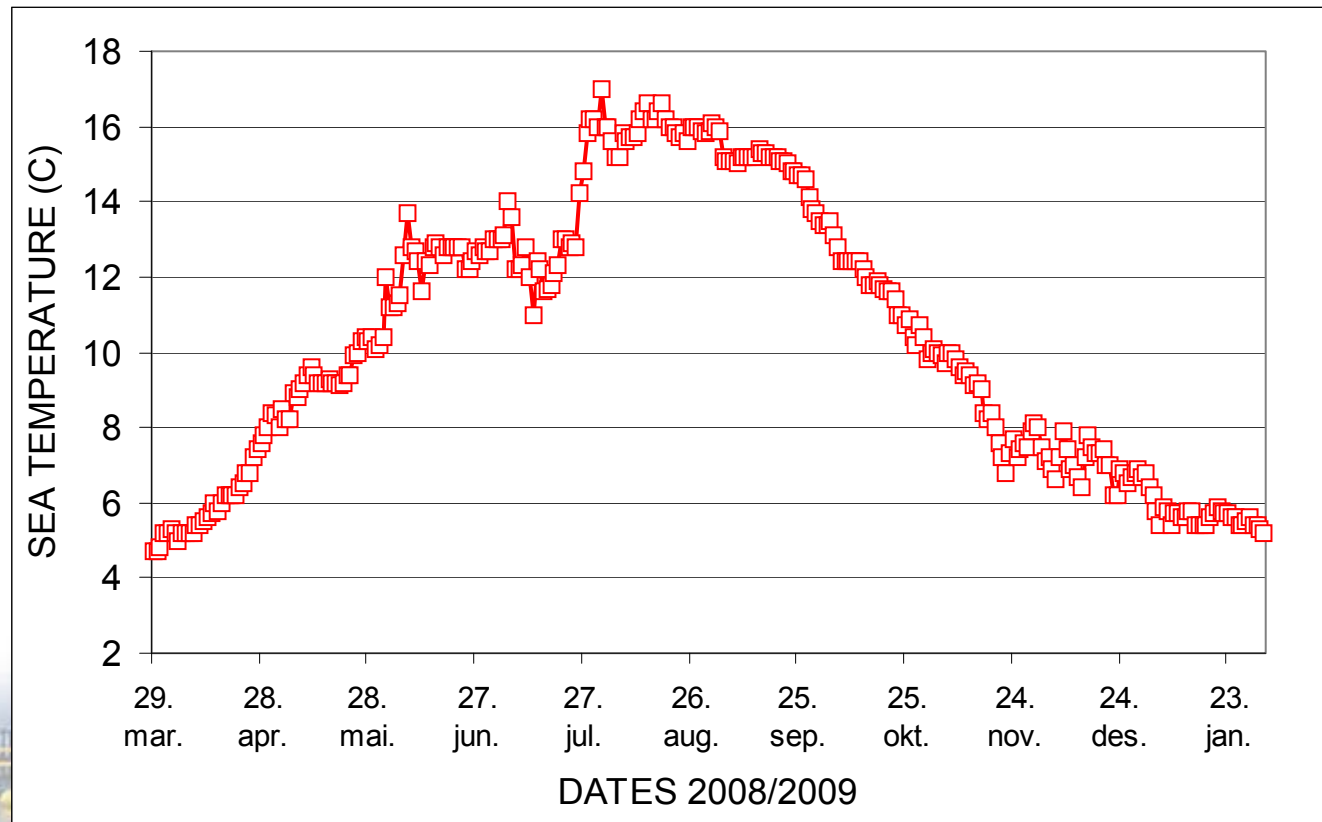
FORSØK MED 0+, AVERØY

Vekt start 480 gram, 3 merder. Varighet april 2008-januar 2009

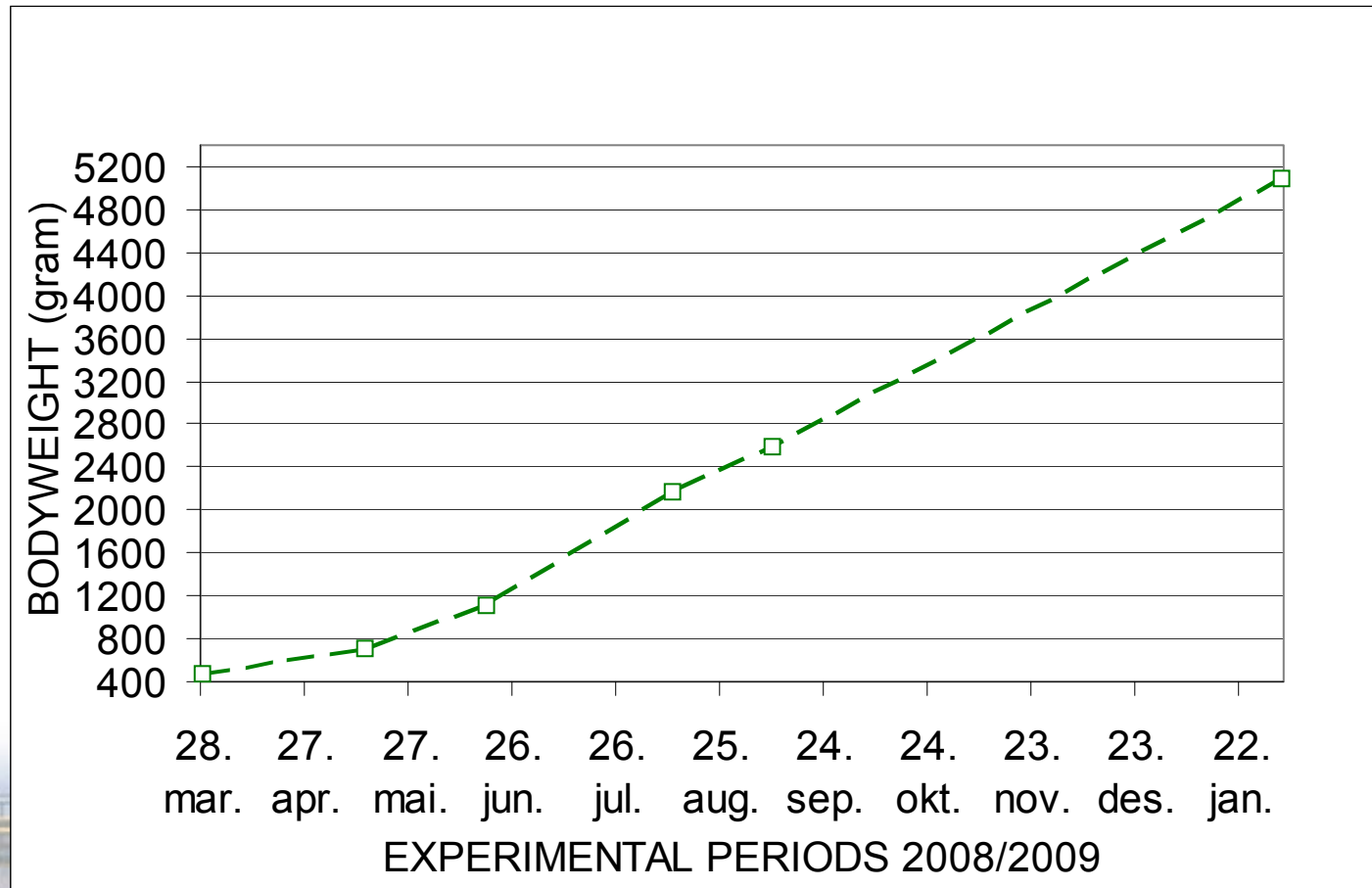

ENDRING I SJØTEMPERATUR GJENNOM FORSØKSPERIODEN 0+

VEKTUTVIKLING GJENNOM FORSØKSPERIODEN 0+

spcard

